

Hoe staat het nu met Margraten?

Het Plateau van Margraten maakt, zoals bekend, deel uit van het Zuidlimburgse heuvel-landschap, dat is aangewezen als 'proefgebied nationaal landschap' o.a. vanwege het natuurhistorisch waardevol karakter.

VOORGESCHIEDENIS:

De ENCI (Eerste Nederlandse Cement Industrie) is van plan om een deel van dit waardevolle gebied af te graven. Van de mergel die in de grond zit zal cement – een grondstof voor met name beton – worden gemaakt.

De ENCI verzocht Gedeputeerde Staten van Limburg in november 1976 de vergunning te verlenen die is vereist voor het afgraven van een deel van het Plateau van Margraten. De groeve zou 433 ha groot moeten worden en de mergel zou tot het op 40 m diepte gelegen grondwater moeten worden weggegraven. Na het terugstorten van de bovenste laag grond zou de afgewerkte groeve een diepte van 30 m krijgen. De ENCI stelde voor om overwegend steile wanden te laten staan, eventueel enkele mergelresten te behouden en de groeve na afwerking voor landbouw en recreatie in te richten.

De afgraving zal tot gevolg hebben dat niet alleen de planten- en dierenwereld ter plaatse verloren gaan en de samenhang met de omliggende natuurgebieden wordt verstoord, maar ook dat van cultuurhistorisch belangrijke objecten zoals de Van Tienhoven Molens bij Wolfshuis, het kasteel Sibber Huis en enige fraaie boerderijen de directe omgeving ernstig wordt aangetast. Dit was dan ook de reden dat Heemschut in 1977, nadat de Algemene Bestuursvergadering het bedreigde plateau ter plaatse had bezocht, een bezwaarschrift indiende (Zie Heemschut nr. 4/1977 blz. 64-68 en 5/1978 blz. 98).

Heemschut's protest was er één uit de stroom van bezwaarschriften die werden ingediend door nationale en lokale natuurbeschermings-organisaties.

Na een 'fictieve' weigering van Gedeputeerde Staten ging de ENCI in beroep bij de

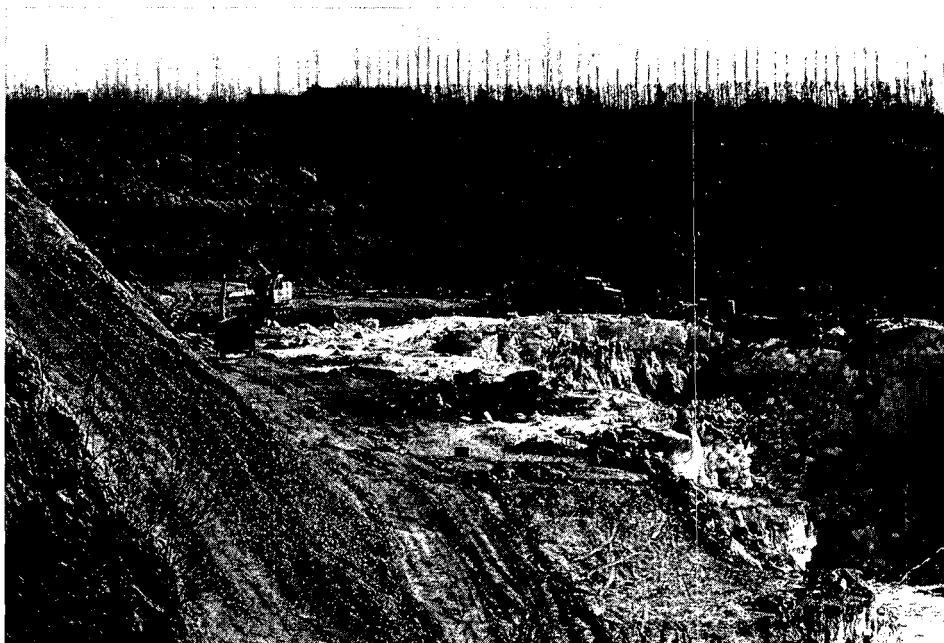
Kroon, die nu moet beslissen over de aangevraagde vergunning. Die beslissing wordt voorbereid door de Raad van State. Deze zal over enige tijd een hoorzitting houden, waarin alle belanghebbenden hun mening kunnen geven. Voorts is in de Tweede Kamer verder een tweetal belangrijke moties aangenomen, waarin de regering wordt gevraagd geen beslissing te nemen over het Plateau van Margraten vóórdat de Kamer zich over de zaak heeft uitgesproken. Het is nog niet duidelijk of c.q. wannéér behandeling van de Margraten-kwestie in de Tweede Kamer zal plaatsvinden. Evenmin is duidelijk wat er gaat

Het Sibberhuis op het plateau van Margraten waarvan de directe omgeving door de afgravingen wordt bedreigd.

gebeuren als de mening van de Tweede Kamer afwijkt van het advies van de Raad van State aan de Kroon. Het zal al met al nog zeker 1 à 1½ jaar duren vóórdat de beslissing over het Kroonberoep is gevallen.

De Nekamigroeve bij 't Rooth. Zó zal het plateau van Margraten verder worden vernield wanneer de afgravingen doorgaan.

Foto: A. Verstraelen.

NIEUWE ONTWIKKELINGEN

De strijd om het behoud van het Plateau van Margraten blijft in volle gang. Er zijn in die strijd een aantal nieuwe ontwikkelingen die een definitief behoud van het Plateau binnen het bereik brengen.

Doordat in de komende jaren in cement steeds meer mergel zal kunnen worden vervangen door afvalstoffen en doordat de vraag naar cement naar verwachting zal dalen, zal in de toekomst veel minder mergel nodig zijn. Deze mergel behoeft bovendien niet in het Plateau van Margraten te worden gewonnen.

Er blijkt bovendien nog een grote voorraad mergel in de St. Pietersberg waar de ENCI op het ogenblik mergel wint aanwezig te zijn en een alternatieve locatie van mergel bevindt zich in Eijsden.

VEILIGSTELLING

Op grond van o.a. deze argumenten dient het door de ENCI ingestelde beroep tegen de weigering van een vergunning voor afgraving van het Plateau van Margraten te worden afgewezen. Onderzoek gedurende de komende tien jaar zal moeten uitwijzen in welke mate alternatieven toepasbaar zijn. Bedrijfsleven en overheid zullen hard moeten werken aan de introductie van nieuwe mergelbesparende cementsoorten op de markt. De ENCI en de overheid zullen plannen moeten ontwikkelen voor de winning van dieper gelegen mergel in de St. Pietersberg en bij Eijsden. Voor een doeltreffende planning van de toekomstige cementvoorziening is het noodzakelijk dat de ontwikkeling van de vraag naar cement in de komende jaren nauwkeurig wordt geanalyseerd. Op deze wijze is er een goede kans dat het Plateau van Margraten definitief kan worden veiliggesteld.

Van uitgebreidere gegevens kan worden kennisgenomen in de uitgave 'Natuurbehoud', November 1981 van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten, waaruit een deel van bovenstaande gegevens is overgenomen.

P.A.H.-B.